

Boer is heer en dienaar tegelijk

Ongeveer 60 aanwezigen luisterden op 23 november 2017, tijdens de ondernemersavond van regio Gouda, naar een lezing van Wim Schippers, de schrijver van het boek 'Boeren met ontzag'. Voorzitter Ton Vonk Noordegraaf opende de avond. Daarna werd er genoten van een heerlijke maaltijd, want ... eten verbindt!

Verslag: Heleen Bergacker.

Schippers vertelt over 'zijn' *De Buytenhof* in Rhoon, een boerenbedrijf met vele functies, op een steenworp afstand van Rotterdam. Hij had een breed boerenbedrijf voor ogen, waar de schepping tot haar recht kan komen, zowel mensen, dieren als planten. In de graslanden en onder de fruitbomen in de boomgaard vind je nu grasland met margrietten, knoopkruid, klavers en weegbree, vlinders en zweefvliegen.

In zijn boek '*Boeren met ontzag*', beschrijft Schippers het belang van biodiversiteit. Biodiversiteit is volgens hem een belangrijke graadmeter waaruit het ontzag voor de schepping en het leven blijkt. Bodemleven moet worden gevoed en verzorgd. Voor Wim is een boerderij een sociale onderneming, waar arbeid weer gewaardeerd wordt. Er wordt rechtstreeks aan burgers geleverd. Het is een visie die ver afstaat van een doorsnee-boerderij in Nederland. Veel bedrijven worden door één boer alleen gerund, die door hoge specialisatie en met behulp van moderne technologie produceert voor de wereldmarkt. Een landbouw- en voedselcrisis is volgens Schippers bijna onafwendbaar. De een na de andere boer kan de wereldwijde concurrentie niet meer aan en valt om. Het aantal boeren zit nu al meer dan vijftig jaar in een vrije val, net als overigens de biodiversiteit.

In een crisis kan genade zitten

Misschien is een crisis nodig om mensen te laten nadenken. In een crisis kan genade zitten, het is geen definitief einde. Tegelijk wens je het niemand toe!

Volgens Schippers is er meer aan de hand. De crisis is ook relationeel van aard. Hoe verhouden mensen zich tot de werkelijkheid om hen heen? Ontzag en respect moeten volgens Schippers ons handelen bepalen. Vrijheid heeft grenzen nodig. In Nederland zijn we ver over beschermende grenzen heengegaan.

Boeren hebben een verheven roeping. Ze zijn heer en dienaar tegelijk. Als heer is hij ondernemer, als dienaar voedt hij de grond. In werkelijkheid zijn veel boeren overheersers en tegelijk slaven geworden. Als overheerser putten boeren de grond uit en jagen het natuurlijke leven weg. En tegelijkertijd lopen boeren als slaven aan de leiband van banken en grote coöperaties. Alles draait om groter, efficiënter en intensiever."

Voor Schippers is het duidelijk: je kunt landbouw nooit tot industrie maken. Alles in de schepping is gericht op geven en ontvangen.

Na de inleiding is er gelegenheid voor de aanwezigen om het boekje 'Boeren met ontzag' aan te schaffen. Na het zingen van een lied wordt de avond met dankgebed gesloten.